

НАРОДЕНЪ БУДИТЕЛЪ

СЕДМИЧЕНЪ ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ХРИСТИЯНСКА ПРОСВѢТА И ИНФОРМАЦИЯ.

Всички ржкописи и суми да се изпращатъ до редактора свещ. Д. ПОПВАСИЛЕВЪ - Шуменъ.

АБОНАМЕНТЪ:
за година 50 лв.
предплатени на
два пжти.

БРОЯ 1 левъ.

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ
се плаща по 1 левъ
на кв. см.

НАШЕТО СЕЛО.

Какво представляватъ въ по-голѣмата си частъ нашитѣ села? Селото на „трудлюбивия“ българинъ, който тѣне въ мизерия и мракъ? Красиво мѣстоположение — мрачно село. Слупени, нехигиенични кжщурки, поудобни за добитѣкъ, но не и за хора. Мръсни, буреня-сали улици или калъ до колѣне. При толкова много материалъ рѣдко има въ село една постлана улица. При изобилие на вода липсватъ водопроводи, а крѣчми: една... две... три, колкото искашъ.

Голѣма частъ отъ нашитѣ селени още живѣятъ въ бордеи съ схлупени покриви, при изобилие на строителенъ материалъ. Вжтре замазанъ подъ съ прѣстъ и говежди торъ, прахътъ отъ който после пълни крехкитѣ гърди.

Въпрѣки обстоятелството, че държава и община положиха и полагатъ голѣми грижи за издигане на красиви и хигиенични постройки за училища, за читалища, въ които пращатъ подготвени педагогисти и гимназисти, много, много малко е постигнато за издигане духовното равнище на селянина. Книгата е рѣдкостъ въ селския домъ.

Селянинътъ още продължава да се лѣкува по врачки, знахари, ходжи да му пукатъ карамфилъ, шарлатани да го маматъ съ цѣлебни кладенчета и всѣки

изворъ, камъни и храсти да се отрупватъ съ разноразни конци и парцали.

Тѣне се въ мизерия и се служи на предразсѣдци. Дребната престѣпностъ все още продължава въ нашитѣ села. Кражбитѣ на домашенъ добитѣкъ и повреда на земеделски имоти, въпрѣки строгитѣ закони, пакъ не сж спрѣли.

Погледнете всѣкидневната храна на болшинството отъ нашитѣ селяни! — Недопеченъ хлѣбъ — въ повечето случаи царевиченъ, — зелени пеперки, лукъ и чесънъ — лѣте и кисело зеле, армейна чорба, бобъ и тикви — зиме.

Ароматичнитѣ плодове, които нашата хубава земя изобилно дарува, нашитѣ селянини не умѣе да използва. Една частъ при слънчево изсушаване и всрѣдъ изобиленъ прахъ отъ селскитѣ улици той обръща (почти изхавява) въ ошавъ, а най-добритѣ плодове: гроздето и сливитѣ, превръща въ вино и ракия, отъ които трови своя и на челядта си организъмъ.

Ето трудътъ и животътъ на нашия селянинъ, ето го цѣлъ предъ насъ.

Да работимъ! Да действаме за издигането духовната и материалната култура на нашето село — не е ли това най-благородната задача за всѣки мислящъ българинъ?

Изъ посланието на Архиепископъ.

II.

Умоляваме ви сжшо така да се пазите отъ всичко що може да вѣе въ душата и въ сърдцето на човѣка съблазънъ и смущение. Грѣхътъ стои на вратата предъ всѣкого едного, който не бди надъ своето спасение, който, макаръ за единъ мигъ, е отвърналъ погледа си отъ Бога. Единъ погледъ може да погуби човѣка. Блажени Августинъ казва: Единъ погледъ, едно пожелание, едно падение. Въ това отношение голѣмо духовно зло за васъ, възрастнитѣ, а особено опасни за децата ви, сж: **модата, безнравственитѣ кинематографскитѣ филми, порнографскитѣ книги съ съблазнителни картини.** Па и сами вие преценете, достойно ли е за скромната и добродетелна християнка, на която призванието е да отхрани и възпита достойни чада за църквата и народа, да трѣгне лекомислено облечена, деколтирана, остригана като мжжъ, съ неприлично кжса рокля, съ боядисани бузи и устни... Несчастни такива майки, не съзнаватъ ли, че съ това причиняватъ съблазънъ и троятъ здравия духъ въ своятѣ рожби отъ най-крехката имъ възраст! Украшението на жената, казва светиятъ апостолъ, да не бѣде външно, сирѣчь плетене на коси, кичене съ злато или обличане въ премъни, а вътрешно — скритиятъ човѣкъ на сърдцето въ нетленната красота на кроткия и тихъ духъ, което е драгоценно предъ Бога. *Защото тъй нѣкога сж и светитѣ жени, които се надеваха на Бога, украсяваха себе си, като се покоряваха на мжжетѣ си* (I Петр. 3:3—5).

Презъ последнитѣ нѣколко години **кинематографитѣ** вмѣсто да служатъ за здрава

духовно-нравствена просвѣта, съ своитѣ сензационни и неморални филми съблазънватъ и развращаватъ добритѣ нрави. Вече неведнѣжъ отъ много страни се разнесоха тревожни гласове, че кинематографитѣ сж се обърнали въ школи за апаши, развратници и убийци. Добритѣ християни да не гледатъ такива филми! Свещенъ дългъ е на всѣки съзнателенъ християнинъ баща, който милѣе за моралното запазване на своитѣ рожби, да бди и издигне гласъ противъ всѣки филмъ, който не възпитава, а развращава.

Еднородно и въ сжщата степенъ гибелно зло, противъ което християнското общество трѣбва да се бори, сж **порнографнитѣ книги, особено лекомисленитѣ романи и съблазнителнитѣ картини.** Възлюбени чада, не купувайте подобни книги и картини, нито ги четете, а отвърщайте погледъ отъ тѣхъ! Не ги внасяйте въ домоветѣ си! Тѣ сж отрова. Тѣ сж зараза, която може да убие и васъ и семейството ви. Дългъ на всѣки гражданинъ е, кога види изложени подобни книги или картини, да иска тѣхното махване.

Голѣмо е злото и отъ **модернитѣ танци**, които действуватъ развращаваще върху младежъта и нерѣдко водятъ къмъ падение и гибелъ. Жалко е, че на тѣхъ се учатъ и децата дори въ училището и че тѣ се използватъ и като срѣдство за благотворителностъ отъ дружества и корпорации. Не изпущайте и зъ предъ видъ, възлюбени, особено вие, родители, опаститѣ, които застрашаватъ вашитѣ синове и дѣщери отъ подобни танци, като ги разстройватъ физически, похабяватъ морално и погубватъ духовно.

Хазартнитѣ игри, допуснати за жалостъ и по законъ,

който е наложително частъ по-скоро да се отиѣни, създаватъ сжщо най-голѣмо разорение и подхранватъ опасни пороци: кражба, пиянство, убийства и самоубийства. Разиграването на комаръ, предоставено и като привилегия на инвалидитѣ отъ войната, е принизително и за тия, които узаконяватъ, и за ония, които се ползватъ отъ това положение. Напоследѣкъ обществените организации подигатъ гласъ за отиѣняване закона за хазартнитѣ игри. Подкрепете и вие тия организации и настоятелно енергично за пълната забрана на подобни игри, като сами никога не се поддавате на изкушението да ги считате за нѣщо забавно и безвредно.

За единъ денъ три сказки.

Организаторътъ на Прав. Христ. братства г-нъ Стоянъ Петковъ на 24 Януарий т. г. посети града Елена и с. Беброво. Награжданитъ държа сказка сутринта въ читалищния салонъ на тема: „Нужда отъ вѣра“, а следъ обѣдъ говори предъ ученицитѣ на реалката, прогимназията и професионалнитѣ училища на темата: „Защо трѣбва да сме християни“. Салона и при двѣтѣ сказки бѣ препълненъ. Темитѣ разви много успешно и сполучливо.

Нарисува ясно и картинно какво бихме били безъ вѣра, т. е. че животътъ тогава би билъ безсмисленъ и нещастенъ.

Наведенитъ примѣри бѣха тъй сполучливи, че всички посетители останаха поразени отъ убедителната имъ сила въ полза на развититѣ тези.

Презъ всичкото време бѣ запазена пълна тишина и публиката съ напрегнато внимание следѣше течението на мислитѣ и сладостта на приятното му говорене. Всички слушатели останаха съ неизлѣчими и не-

Отмищението на сѣдбата.

Почитайте старитѣ!

Вилхелмъ Винтеръ бѣше най-голѣмиятъ негодникъ въ цѣлото градче. Младежътъ бѣ покваренъ отъ мекушавостта на своя баща. — Обичаше той да казва на майката, — ти ще задушишъ въ него всѣко мжжество. Така Вилхелмъ израстваше и стана страшилище за съседитѣ. Старитѣ, слабитѣ и сакатитѣ той си бѣ избралъ за особена прицелна точка на лошитѣ свои шегги. Ала една бедна бабичка, дълбокопревита отъ старостъ и слабостъ, той обезпокояваше най-често съ своитѣ подигравки, когато подкрепейки се съ патеричитѣ си, идваше да вадѣ вода отъ бунаря, намиращъ се близо до колибата на старата и граничещъ непосредствено съ училищния дворъ.

— Гледайте! Не е ли тая старичка крива като въпросителенъ знакъ? — обичаше той да казва. Но неговия просташки и безсърдеченъ смѣхъ, въ който той избухваше, когато следваше по стѣпкитѣ неджга-

вата жена и подражаваше нейното наведено ходене, се понасяше спокойно отъ бабичката и не я предизвикваше да изкаже нито една укорителна дума. Единъ денъ само тя се обърна, погледна го съ упрекъ и му каза:

— Върви си въ кжщи, момче, и прочети разказа, за пророка Елисея и двѣтѣ мечки, които излѣзоха отъ гората и задушиха закачливитѣ деца.

— Вилхелмъ, не те ли е срамъ да се присмивашъ надъ нейното нещастие! — казваше Карлъ Мансфелдъ. — Чувахъ мойта баба да казва, че тя е станала саката отъ много дигане и носене на едно малоумно и недоразвито дете и поради деконощната грижа надъ него.

— Все ми е едно, отъ що е станала такава, — казваше Вилхелмъ, — но азъ не бихъ излизалъ да се показвамъ на хората, ако бѣхъ такова безобразно човѣче.

— Тю, не те е срамъ! — извика Кралъ. — Тю, не те е срамъ! — подѣха този укоръ всички момчета, които бѣха тамъ. И, за да покажатъ участъ и къмъ нещастната ба-

бичка, затичаха се нѣколцина, за да ѝ помогнатъ. Карлъ Мансфелдъ, най-стариятъ, винаги образецъ на великодушие и благородство, бѣше първиятъ.

— Бабичко, дайте да Ви извадя вода, — и учтиво той ѝ взе ведрото отъ ржката.

Гласътъ на старата треперѣше и просълзена тя казваше: „Благодаря ти, мили момко. Да не дава Богъ да станешъ така неджгавъ и да изпаднешъ въ такива страдания!“

— Дори и да изпадна, — отвърна Карлъ добродушно, — азъ мисля, че е дългъ на младежитѣ да ми помагатъ, па, вѣрвамъ, че би имъ правило и удоволствие да ми служатъ. Занапредъ по единъ отъ насъ всѣки денъ ще Ви донася вода, та да не става нужда да идвате тукъ и толкова много да се измжчвате.

— Да тѣй ще наредимъ! — извикаха всички момчета.

— Богъ да ви благослови всинца ви! — отговаряше старата на тия мили думи, и, бършейки непрестано прѣлѣлитѣ отъ умиление очи, тя влѣзна въ своята бедна и осамотена колиба.

Вилхелмъ Винтеръ биде обаденъ на учителя и наказанъ цѣла една седмица да остава въ класната стая и да учи презъ времето, когато другитѣ имаха междучасие или свободни часове. Наказанието бѣше тежко за него, защото той обичаше играта много повече, отколкото книгитѣ. Но това наказание бѣше съвсемъ незначително въ сравнение съ възмездие, което го очакваше.

Това бѣше на втория денъ отъ изтѣрпяването на наказанието. Вилхелмъ седѣше до отворения прозорецъ и гледаше играта на своитѣ другари, които се гонѣха по училищния дворъ. Играта го увличаше и той се топѣше отъ мжжа, че не участва въ нея. И не можа за дълго време да устои на изкушението. Когато останалиятъ при него въ класната стая учителъ се бѣ вдѣлбочилъ въ работата си, той скочи презъ прозореца съ единъ тържествувашъ викъ, гордъ за своята смѣлостъ.

— Нека пакъ ме накаже, ако ще! — викаше той дръзко, като бѣгаше заднишкомъ съ

вдигнати нагоре ржце. Но отведнажъ неговия гласъ занѣмъ. Въ сжщото време чу се едно тежко падане и едно болезнено охкане достигна до ушитѣ на неговитѣ съученици.

Този денъ се поправаше бунарътъ, за който ставаше дума по-рано, и тъкмо по това време работницитѣ бѣха отишли да донесатъ нѣколко нуждни за поправката материали. Отъ нехайство тѣ не бѣха покрили бунара и Вилхелмъ въ момента на своя триумфъ падна възнакъ въ неговия отворъ. Викъ на ужасъ се изтѣргна изъ гърлата на момчетата, които бѣха свидетели на тая страшна сцена. Бързо тѣ се затичаха къмъ мѣстото на нещастие. Съобразителниятъ Карлъ Мансфелдъ веднага отиде да вземе едно въже, върза го около себе си и така се спусна въ бунаря за да помогне на падналия. Бунарътъ бѣше дълбокъ, но, за щастие, по това време той бѣше почти сухъ. Вилхелмъ лежеше неподвиженъ на дъното на бунаря. Карлъ го вдигна грижливо, уви едната си ржка около неговото свито неподвижно тѣло, а

забравими спомени отъ умѣлото и убедително слово на г-нъ Ст. Петковъ. Трѣбваше да дойдатъ, видятъ и чуятъ г-на Петкова тия, които пишатъ, че билъ за психотрично отдѣление и да се посрамятъ. Не по думи, а по дѣла се познава човѣкъ. На народа трѣбватъ водители съ живи идеали, а не словоборци, защото такива, които викатъ само: „Господи, Господи“, сж много и отъ такива тегли народа ни. А „творцитѣ на закона“ сж малко.

Вечерта говори въ читалищния салонъ на с. Беброво. Публиката бѣ много и имаше мѣсто где да се побере. Г-нъ Петковъ разви темата: „Какъ трѣбва да станемъ добри християни“. За цѣлѣта ни върна къмъ времето на първия християнски животъ. Ясно нарисова и днешния такъвъ, посочи пътъ къмъ обнова, като за цѣлѣта ни показа примѣра на Швеция. И тукъ показа свойственото си сладкодумство и убедителностъ съ ясни примѣри изъ живота. Публиката останала предоволна отъ всичко видено и чуто.

Колко неизлъчими спомени биха оставили такива о р а т о р и ако ги имаше повече и по-често ни споможаха! Желателно е такива сили да не стоятъ заровени въ мъртвитѣ и прашни канцеларии, а да се явятъ на жива и дейна работа. Отъ такива проповѣдници се чувства нужда много повече въ селата, защото тукъ заблудата е голѣма и съмнението, че всичко разбираме напълно е завладѣло хората. Кога се просвѣти селото, тогава ще се управи и България, защото срѣщу всѣки гражданинъ стоятъ четирма селени и тѣ съ своя изборенъ гласъ даватъ тонъ на политика и просвѣта.

Затога всички честни и просвѣтени очи трѣбва да бждатъ обрнати за религиозна просвѣта на селото. По тая причина г-нъ Петковъ трѣбва да се освободи отъ канцеларията и стане народенъ апостолъ. Такива трѣбва да има нѣколко, защото кога говоримъ на християнитѣ ние, тѣ ни казватъ, че за материаленъ интересъ вършимъ това, и второ, защото сж върни думитѣ на Христа: „Никой пророкъ не е приетъ въ своето отечество.“

свещ. Ив. Паликовъ.

Скици отъ Родината.

Рилския манастиръ.

Всрѣдъ девственитѣ рилски гори, въ долината на Рилската рѣка се крие историческата светиня на българския народъ и духовното негово срѣдище презъ вѣковетѣ на турското робство, старославния **великъ манастиръ св. Ив. Рилски**. Заслугитѣ му въ миналото сж голѣми. Намирайки се посрѣдъ тритѣ български области: Мизия, Тракия и Македония той привличал почитатели отъ всѣкъде, сдущавалъ ги е и ги е обединявалъ съ националното чувство. Манастирската сграда напълно владѣе долината, защото запълва цѣлото пространство между рѣката и дѣсния високъ масивъ. Съграденъ е на 1100 метра надморска височина, въ жгѣла, който се обрезава отъ вливането на дивата рѣчка **Друшлявица**, която иде отъ живописенъ долъ отъ северъ — въ Рилската рѣка. Надъ постройкитѣ се е надвесилъ като непобедимъ стражъ величествениятъ **Еленинъ връхъ**. Сградата има неправилна четириъгълна форма. За двора водятъ два входа съ тежки врати, обковани съ желѣзо. Съ настѣпване на нощта, ключътъ се превърта и вратитѣ се заключаватъ. Надъ Самоковската врата се намира параклисъ на сръбскитѣ св. Симеонъ и Сава, а надъ дупнишката св. Архангелъ. Коридоритѣ около двора лежатъ върху отворени сводове, които се крепятъ отъ дебели каменни стѣлбове. Отъ тѣхнитѣ дървени пармаклѣци на извесни мѣста се издаватъ малки кьшкьове, отъ които се откриватъ великолелни гледки къмъ гребенитѣ на чуки, които като вѣнецъ го заграждатъ. Северната стена е най-старата. Тя е преживѣла всички пожари и разрушения и това презъ 1833 год. Манастира има 300 стаи. Всрѣдъ двора, който е поспанъ съ калдаръмъ, тържествено се издига църквата, окрасявана отъ многобройни колони отъ зеленикавъ и бѣлъ мраморъ и отъ нѣколко кубета. До нея се издига и Хреловата кула. Св. Иванъ Рилски основалъ тоя пръвъ български манастиръ, който носи името му. Родилъ се въ 876 год. въ малкото селце Скрино покрай Струма. Като дете, билъ пастирче. На младини останалъ сиракъ. Покалугерилъ се и се отдалъ на отшелничество въ непристѣпната тогава Рила пл. На идващитѣ при него бедни оруелени, принасялъ голѣми ползи. Умрълъ въ 946 год. Коститѣ му били носени въ София, Маджарско, Търново — и пакъ повърнати въ манастира. Още приживе преданието говори, че около светия старецъ

се образувало обществие въ мѣстото, където се намиратъ днесъ постницитѣ. Сжщо се говори, че първитѣ манастирски постройки отъ 10 в. били около тия „лаври“. Тѣ били слаби, обаче, и не останало следи отъ тѣхъ. Все въ 10 в. били положени основитѣ на сегашната Рилска обителъ. Неговитѣ привилегии били узаконени отъ хрисовула на царъ Шишмана, който и до днесъ се пази въ манастирския музей. Следъ битката при Велбуждъ 1330 година тоя край падналъ подъ сѣрбитѣ. Тѣхния воевода Хрелъ, на собствени разходи направилъ трайни сгради, построи кула, „пиргъ“, висока 52 м. и дуваритѣ при основата дебели 3 м. Служила за отбрана на манастира. Но скоро българитѣ завладѣли пакъ своя край и царъ Ив. Александъръ въ 1377 год., а по-късно Ив. Шишманъ потвърдилъ пакъ всички стари привилегии — 21. IX. 1378 год. Билъ е опленяванъ отъ разбойнически чети презъ 1765, 1768, 1778 год., пострадалъ отъ голѣмъ пожаръ 1833 год. Но въ 1847 год. билъ възобновенъ. Днесъ това здание е паметникъ отъ епохата на вътрешенъ миръ и по-голѣма свобода, която въ първата половина на 19 в. настанала следъ тежкитѣ години на кърджалийската анархия.

Тия огромни крепостни стени отъ дѣланъ камъкъ, смѣлитѣ кубета, цѣтнитѣ фрески и марагоза — всичко е работа на българии, нуки и саморасли майстори, които работятъ по наследство предание

Рила и Рилскитѣ манастиръ сж отворена книга, отъ която всѣки може да прочете историята на своето племе. Достатъчно е човѣкъ да посети тоя край, да се вдѣлочи въ орнаменти и постройки, въ книги и хрисовули, въ евангелия и мощи, за да изпита благоговѣния трепетъ на она, който умѣе да цени своето, родното. А Рила . . . тя е неизчерпаемъ източникъ на познания: за геолога, географа, естественика и туриста. Тя вѣчно бди надъ своята обителъ и за винаги ще я предпази отъ злочестини Обикните Рила и нейната светла обителъ Обикнете ги и изучете ги! Тѣ сж наши и ни сж скъпи.

Хроносъ.

ХРОНИКА.

Миналата седмица станаха избори за църковни настоятели въ цѣлата страна. Навсѣкжде е забелезанъ единъ повишенъ интересъ къмъ тия избори. На много мѣста по селата, пъкъ и въ нѣкои градове, борбата въ изборитѣ е била сложена на чисто партизанска основа. Нѣкои обясняватъ, че мно-

зина партизани, предъ видъ изборитѣ за общински съветници на 19 того, сж се възползували отъ църковнитѣ избори, за да направятъ една „репетиция“, да провѣрятъ и стегнатъ редоветѣ си Разбира се, всичко това е много печално и говори само за едно — до каква степенъ, колко дълбоко е зарамена българската душа отъ болестта „партизанство“.

И въ гр. Шуменъ имаше голѣми борби около тия избори. Ще бжде, обаче, съвършено несправедливо ако сетвърди, че и тукъ изборнитѣ борби сж били на партийна база. Не! И това е много утешително. При една църква, дето се очакваше да се влѣе партизански примѣсъ, борбата се води само между две листи, непартийни и се води естествено и нормално. При другата църква се води борба между 4 листи. Това е ненормално. Нѣкои обясняватъ, че желанието у толкова хора е имало да се избера, защото по погрѣшка сж мислили, че длъжността църковенъ настоятель е плащана. Намъ е скръбно да приемемъ такова обяснение. По-вѣрно е, че тукъ сж се сблъскали малко повече благородни амбиции. При църквата се работи добре. Свещеницитѣ сж млади. Мнозина ги обичатъ и желаятъ да работятъ съ тѣхъ. Нищо по-хубаво отъ това. Ала онзи, който желае да работи за доброто, въ случая за съживяване на църковния животъ, би трѣбовало да бжде по-примирителенъ, по отстъпчивъ, би трѣбовало да влѣе своитѣ сили при другитѣ, да помогне за уеднаквяване на силитѣ, а не за тѣхното разединяване. Въ всѣки случай, ние сме съ добри впечатления отъ църковнитѣ изборни борби въ нашия градъ. Радостно би било, ако навсѣкжде изъ страната борбитѣ сж били все такива. Ала, не сж били! . . .

Презъ днитѣ на изборнитѣ борби, пакъ и до сега, нѣкои невелики и недобросѣрдечни хора разпространяватъ слуха, че църковното настоятелство при църквата „Св. Възнесение“, което отъ нѣколко години е предприело широкъ ремонтъ въ и около църквата, било „изяло“ много църковни пари. Дължимъ да заявимъ, защото имаме право и дългъ да направимъ това, че презъ последнитѣ 4 години състава на настоятелството биде комплектуванъ отъ интелигентни хора. Презъ това време въ църковнитѣ смѣтки се въведе чуденъ редъ. Всичко друго може да бжде лошо въ тази църква, но смѣткитѣ и сж изрядни. Най-голѣмъ дѣлъ за всичко това има трудолюбивия касиеръ заедно съ дѣловодителя на настоятелството. Тукъ се работи съ модерно американско счетоводство. Нито единъ левъ на църквата не е отишелъ залудо. Всѣки християнинъ въ всѣко време на

деня може да поиска да прегледъ църковнитѣ смѣтки за салона, градата, чешмата и пр. и ще се убеди въ правотата на нашитѣ думи. Следъ като всичко сме изцапали и охулили съ своето злоезичие, нека пожеламъ на хората, които сами избиратъ да управляватъ църковнитѣ имоти

Църковното настоятелство при храма „Св. Три Светители“ внесе въ 7-а пех. дружина сумата 200 лева дадена за увѣковчаване паметта на падналитѣ герои презъ войнитѣ — „Фондъ възмемателни плочи“. Комитета благодарилъ.

Въ единъ отъ миналитѣ броеве в. Шуменски вѣсти съобщилъ, че въ с. Осмаръ, Преславско, единъ селянинъ се хваналъ на басъ да изпие единъ литрвино на единъ дѣхъ, но при последната глътка получилъ разрывъ въ сърдцето и умрълъ. Група видни селяни отъ сѣщото село ни молятъ да съобщимъ, че редакцията е невѣрно осведомена. Взира се личността на добрия селянинъ Маринъ Недевъ, който отъ рана въ сърдечната областъ добилъ още презъ 1912 год. порокъ въ сърдцето. Той е билъ почтенъ селянинъ, даже църковенъ настоятель, не е пиянствувалъ и не е вършилъ глупости.

Похвална е грижата на осмарци да отхвърлятъ отъ себе си обвинението, че въ селото имъ се пиянства. Земата имъ е плодородна, сямитѣ сж трудолюбиви. Ап. Павелъ пише: „Всичко ми е позволено, но не всичко е за полза“. Всички плодове, които земата произраства, сж за полза на човѣка, но, когато човѣкъ злоупотреби съ тѣхъ той поврежда себе си, здравето си. Сжщото е съ гроздовия сокъ-вино. Пиянството е страшно, както зонзи, който се отдава на таз страсть, така и за онѣзи, които се около него. Пиянството е ставалъ причина да се изродятъ и бждатъ завладѣни отъ чужденци цѣли племена и народи. Нашитѣ села се заразяватъ все-повече отъ тази съвременна чума-алкохола. Да се бримъ срещу това зло!

На 20 того, въ казармата в. Укрепения пунктъ въ Шуменъ по случай започване съ младитѣ войнички занятия, се извърши тържественъ водосветъ. Командиръ на пункта и единъ отъ свещеницитѣ казаха приветствено насърчителни рѣчи къмъ войничитѣ.

Добре е и другитѣ части при такива случаи да почватъ занятия съ молитва. Войничитѣ дохождатъ въ казармата отъ разни затѣнени села, дето свещеникъ не сж видѣли съ години (чисто турскитѣ сѣсѣ 2-3 семейства българии). Младото селянче нѣма представа за тоя цѣ и църква, свещеникъ, молитва. Казармата у насъ е вече училище. Тя упражнява надъ живота въ селото най-благоотворно влияние. Въ казармитѣ често трѣбва да влиза свещеника. Добре, умно постъпва К-ря на Укреп. пунктъ.

Прочетете, родители подлистника „Отмъщение на сждбата“. Дайте и децата ви да го прочетатъ!

съ другата даде знакъ по вжжето, за да бждатъ изтеглени нагоре. Мрътвобледното лице на нещастното момче изпълни насъбралитѣ се съ неописуемъ ужасъ. Съ загрижено мълчание го занесоха въ кжщичката на бабичката, като най-близкъ домъ до мѣстопроизшествието. Старата бѣ наблюдавала нещастиято отъ прозореца и, подпирайки се на своята патерица, бързаше на среща, за да се притече на помощъ. Сега Вилхелмъ лежеше въ скромната кжща и върху бедното легло на онази, къмъ която той се бѣ отнасялъ съ жестокость и презрение. Тя остана послушна на заповѣдта на Оня, Който казваше: „Правете добро на она, които ви мразятъ и молете се за она, които ви оскърбяватъ и преследватъ“.

На саме нейнитѣ молитви се въздигаха къмъ Бога за страдания. Малкитѣ шишенца съ камфоръ и други подкрепителни срѣдства, които добри съседи й бѣха донесли, тя употреби за облекчение на неговитѣ болки. Отъ своя оскж-

денъ запасъ тя взе превръзки за главата му, която бѣше тежко повредена и покрита съ кръвъ. Грижливо тя оми челото му, като презъ това време не пропуска нищо възможно и приложимо, за да намали страданията му. Сжщевременно нѣколко момчета се затичаха за лѣкаръ, а други отидоха да повикатъ учителя. Отначало считаха за несъмнено, че видимитѣ по главата поврди сж единственитѣ, но не излезе така. Когато лѣкаръ свърши своя прегледъ, намиращето се още въ безсъзнание момче занесоха на носилка въ бащиния му домъ. Този денъ направи дълбоко впечатление на ученицитѣ, учителя и всички, които чуха за нещастиято.

Нѣколко часа по-късно нѣколко момчета се събраха на игрището. Разговорътъ се водеше съ шепотъ. Уплаха се рисувахе по всѣко лице. Всички бѣха бледни и смутени. Карлъ Мансфелдъ се зададе отъ далечъ и скоро се приближи до другаритѣ си.

—Какъ е сега бедния Вил-

хелмъ, знае ли нѣкой отъ васъ, чухте ли нѣщо за него?

—Ахъ, Карлъ! — извикаха нѣколкоина едновременно, като се тѣлпѣха около него.

—Ахъ! нима не знаешъ, нима нищо вече не си чулъ? Когато занесоха Вилхелма у дома му, той отвори очитѣ си и промърмори нѣщо. Ясно той не можеше да говори. Докато мислѣха, че си е контузилъ само главата, сега излезе че си е счупилъ грѣбначния стѣлбъ и че за до животъ ще остане гърбавъ.

Карлъ скърши ржце и се обля въ сълзи. Единъ моментъ той се покоряваше на чувствата си, а следъ това, все още бледенъ и дълбоко обхванатъ отъ жалъ и състрадание, той казваше съ твърдъ гласъ на своитѣ съученици:

„Другари, този денъ никога нѣма да забравимъ!“ А бедниятъ Вилхелмъ! Какъвъ страхъ и колко душевни и тѣлесни страдания изтърпѣ той, когато цѣлъ месецъ лежеше на болнично легло, това не се описва съ думи. Но когато можеше да става съ слабото си и изкривено тѣло и съ обезо-

бразеното си съ една дълбока рѣзка по челото лице, и сърдцето му бѣше вече промѣнено. Неговиятъ упоритъ духъ, обладанъ сега отъ смирение и разкаяние, бѣше станалъ тихъ миренъ и внимателенъ. Когато се привдигна и другаритѣ му направиха посещение, за да му честитатъ оздравяването, той увиваше ржцетѣ си около шията на всѣкого, обливаше се въ сълзи и не бѣ въ състояние да говори, а само шепнѣше: „простете, простете!“

По желанието на Вилхелма бедната бавичка биде прибрана да живѣе безъ наемъ въ една кжщичка, която принадлежеше на баща му. Кжщичката бѣ добре мебелирана и старата преживяваше доста чисто, защото майката на Вилхелма я приглеждаше и снабдяваше съ всичко необходимо за издръжка. При всѣка възможностъ Вилхелмъ пишеше на нещастната бавичка, като всѣкога смилено я молѣше за прошка. Въ отговоръ на това, тя го утешаваше иму изпращаше своята благословия.

Отъ това време насетне половината отъ неговитѣ парични

подаржци се употребяваха въ старата. Следъ като оздравѣ той често я посещаваше и нейната уединеностъ. Въ скоръ време той се примири съ Бо и признаваше за справедливо своето наказание — да бжде напредъ сакатъ и гърбавъ.

Мили млади читатели, не историята съ Вилхелма Ви послужа за урокъ! Запечатете въ сърдцето си и я имайте предъ очитѣ си до края на живота си. Почитайте всички и собено старитѣ хора, били бедни или богати, прости и учени, и считайте за особено преимущество това, да можете да имъ помагате въ старинитѣ да имъ служите въ дни на тѣната неджгавость и слабостъ, както това е вършено съ васъ въ дни на вашата слабостъ, безпомощность, при появата на свѣта. Само така младежъ може да се отплати за грижитѣ и труда на старитѣ, Богъ ще я благославя за нения поклонъ и страхопочитанъ къмъ тия, които сж въ зхлеза на своя животъ.

Отъ немски — свещ.

Д. Василевъ